



SGIT SINDIKAT DELAVCEV
GOSTINSTVA IN TURIZMA
SLOVENIJE

Dne: 21.2.2025

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Minister g. Luka Mesec

Štukljeva cesta 44

1000 Ljubljana

poslano po e-pošti: gp.mddsz@gov.si

UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Minister g. Borut Sajovic

Vojkova cesta 61

1000 Ljubljana

poslano po e-pošti: gp.dgZR@urszr.si

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Minister g. Matjaž Han

Kotnikova ulica 5

1000 Ljubljana

poslano po e-pošti: gp.mgRT@gov.si

ZADEVA: problematika poklica – reševalec iz vode

Spoštovani!

Seznamamo vas, da kot reprezentativen Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije sodelujemo pri spremembah Zakona o varstvu pred utopitvami (Uradni list RS, št. 42/07 – uradno prečiščeno besedilo in 9/11) in sodelovali bomo tudi pri spremembah podzakonskih aktov.

Ključna problematika, ki jo zaznavamo pri tem poklicu je, da ta poklic ni uvrščen v standardno klasifikacijo poklicev, kar smo že predlagali na Upravi za zaščito in reševanje RS, pa nam je bil podan odgovor, da nimajo te pristojnosti.

Poklic »reševalec iz vode«, se opravlja prav v panogi gostinstva in turizma, žal pa tudi v kolektivni pogodbi za gostinstvo in turizem nimamo opredeljene dejavnosti »reševanje iz vode«. Vsled tega smo že predlagali, da bi se se v 2. členu KPD pod stvarno veljavnost, dodala dejavnost »reševanje iz vode« in da se ta poklic uvrsti tudi v enega izmed tarifnih razredov (glede na zahtevnost dela, delovne pogoje, usposobljenost, tudi znanja tujih jezikov za komunikacijo z gosti, dobro psihično pripravljenost). Ta poklic kotira na trgu dela v zelo slabi luči, ponekod se plačilo za delo enači s plačilom delavke čistilke, ali tudi nižje.

Danes so ti delavci, ki so redno zaposleni, v večini z osnovno bruto plačo na minimalni plači, čeprav nosijo izredno veliko odgovornost - za življenja ljudi (na kopališčih, bazenih, divjih vodah...). In tudi brez tega poklica se ni možno iti turizma.

Ob obravnavi problematike, da tudi tega kadra vse bolj primanjkuje na trgu dela, smo že na Upravi za zaščito in reševanje RS opozorili, da mora biti ta poklic uvrščen v vsaj V. tarifni razred in zahtevana za to primerna izobrazba in ne le poklicna šola oz. opravljeni izpiti za reševalca iz vode (to delo namreč lahko opravljajo tudi študentje in dijaki), saj se bo le na ta način reguliralo tudi dostojno plačilo za opravljanje tega dela in zanimanje za ta poklic.

Predlagali smo še in predlagamo tudi vsem resornim ministrstvom, da se zakonsko prepreči outsourcing tam, kjer je stalna potreba po delavcih. V sindikatu namreč ocenjujemo, da v kolikor so prisotni vsi elementi za sklenitev rednega delovnega razmerja, kjer je redna potreba po delu teh delavcev skozi celo leto (tako v zdraviliščih, termah, nekaterih hotelih itd.), da je vsaj 80% teh delavcev redno zaposlenih in samo v času, ko je potreba po teh delavcih večja, se zaposli zunanje izvajalce teh storitev.

Ključna težava je, da je v danem trenutku v rednem delovnem razmerju izredno malo delavcev, RIV (ocenjujemo, da je ta številka okoli 50 %), ostali so na atipičnih oblikah zaposlovanja ali celo na črno, v poletni sezoni pa je to razmerje še bistveno večje. Prav tako je veliko manipulacije in kršitev z delovnim časom, saj veliko delavcev zaposlenih kot s.p. ali preko posrednikov, delajo na dan v več enotah in mimo zakonsko določenega števila ur in počitkov. Lani smo na to že opozorili Inšpektorat RS za delo in smo tudi prejeli odgovor, da za delavce-s.p. ne velja Zakon o delovnih razmerjih in da se strinjajo z sindikatom, da zaradi prekomernega dela reševalcev iz vode, obstaja tveganje tudi z vidika varnosti in zdravja pri delu, vendar tudi v Zakonu o varnosti in zdravju pri delu ni ustreznega instituta, ki bi urejal navedeno področje.

Prav tako želimo opozoriti, da licenca reševalca iz vode, pridobljena v Republiki Sloveniji ni kompatibilna z ILS-om (International life saving federation) in je v drugih državah Evropske Unije neveljavna. Kot primer navajamo, da je licenca reševalca iz vode pridobljena na Hrvaškem, ki je zahtevno mnogo lažja od Slovenske, mednarodno kompatibilna z ILS.

Predlagamo, da se tako pomemben poklic, ko gre za reševanje človeških življenj, vendarle kategorizira kot poklic, z zahtevano izobrazbo in razvrstitvijo v ustrezen tarifni razred v KPD gostinstva in turizma (najmanj V. tarifni razred). Le na ta način se bomo izognili anomalijam v povezavi s plačilom za opravljeno delo in ureditvijo rednih delovnih razmerij. Tako pa se v vedno več sredinah soočamo z outsourcingom še teh reševalcev, ki so redno zaposleni. In to kljub temu, da delodajalci že priznavajo, da je outsourcing dražja storitev, ker pa se ne rabijo ukvarjati s kadri in pomanjkanjem le-teh, se tega poslužujejo. In ker jim to oomogoča še zakonodaja. Še posebej se nam zdi sporno, da se to dogaja v družbah, kjer je država lastnik.

V boju proti prekarnosti, proti outsourcingu, se je zavezala tudi ta vlada in od vas pričakujemo, da nas slišite in odpravite za zaposlene, škodljive poslovne prakse. Od vseh naših sestankov, pa do danes, se žal, ni spremenilo na tem področju, še popolnoma nič.

V pričakovanju vašega pisnega odziva vas lepo pozdravljamo,

Jasna Bračun, univ.dipl.ing.živ.teh., l.r.
generalna sekretarka
SGIT Slovenije

V imenu RIV, članov sindikata
Breda Črnčec, dipl. ekon., l.r.
strokovna delavka SGIT Slovenije

